LIKKUTEI TORAH · PARSHAS BEHAALOSCHA · MAAMAR 4

וזה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרחה

“And this is the work of the Menorah: hammered gold, unto its base, unto its flowers”

◇

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

Dedicated in honor of the Rebbe’s father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likkutei-torah/behaaloscha/4/

1 וזה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרחה. הנה מנורה נקראת כנס"י [כנסת ישראל] שהיא קדושת כלל נש"י [נשמות ישראל]

"And this is the work of the Menorah: hammered gold, unto its base, unto its flowers." Now, the Menorah is called the Congregation of Israel (Knesses Yisrael), which is the holiness of the souls of Israel as a whole,

כמבואר במנורת זכרי' [זכריה] הלא ידעת מה המה וגו' ויען כו' זה דבר ה' המנורה היא דבר ה' הוא אשר בדבר ה' שמים נעשו המחיה כל העולמות

as is explained concerning the menorah of Zechariah: "Do you not know what these are?" etc. "And he answered," etc., "This is the word of Havayah." The Menorah is "the word of Havayah"; it is that [of which it is said,] "By the word of Havayah the heavens were made," which gives life to all the worlds.

שהיא כנס"י [כנסת ישראל] על שם שמכנסת בתוכה בחי' אלהות הנק' ישראל סובב כל עלמין כמ"ש ויקרא לו אל אלהי ישראל

For it is the Congregation of Israel, so called because it gathers into itself the level of G-dliness that is called "Israel," the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), as it is written, "And the G-d of Israel called him Kel (G-d)."

והיא כוללת כל הנשמות מגדולי הצדיקים ועד פחותי ערך וע"כ כתיב אל זרובבל אדם המבולבל טוב עם רע זרע אדם וזרע בהמה שמשים עצמו כבהמה שמהלך אחר שיחה נאה,

And it includes all the souls, from the greatest of the tzaddikim down to those of the least worth. Therefore it is written "to Zerubbabel": a person who is mixed up (mevulbal), good together with evil, "the seed of man and the seed of beast," who makes himself like a beast, in that he goes after pleasant talk.

ועל זה אמר הכתוב וזה מעשה המנורה מי שרוצה לצאת מבחי' רע ולעשות עצמו מנורה יעשה כסדר הזה מקשה שמתחלה היה ככר עגול ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] עשת של ככר זהב היתה ומקיש בקורנס וכו' לפשט אבריה

And about this the verse says, "And this is the work of the Menorah": one who wishes to go out of the level of evil and make himself a menorah should act in this order. "Hammered": for at first it was a round talent (kikar), and Rashi explains, "It was a block of a talent of gold, and he would strike it with a hammer," etc., "to spread out its limbs."

וע"י הכאת הקורנס יורד זהב עליון למטה ותחתון עולה למעלה עד שנתערב כל הזהב ומתבטל מצורתה הראשון, כן יעשה האדם בעצמו לשבר המדות שיתבטלו מצורתם כמאמר בטל רצונך מפני רצונו ומה שלמעלה יהיה למטה ויתערב ודי"ל [ודי למבין].

And through the blows of the hammer the upper gold goes down below and the lower rises above, until all the gold is mixed together and loses its original form. So should a person do to himself: break the emotive attributes (middos), so that they lose their form, as in the words, "Nullify your will before His will"; and what is above shall be below, and it shall be mixed together. This suffices for one who understands.

2 ואח"ז [ואחר זה] אמר הכתוב זהב. יבוא לבחינת זהב שהוא יראה כי כסף הוא אהבה מלשון נכספה שכוסף לדבק בשרשו לאור באור החיים וזהו נק' אהבה מסותרת שיש תמיד בלב כל איש ישראל כמ"ש במ"א.

After this the verse says "gold": he should come to the level of gold, which is awe. For silver (kesef) is love, from the word nichsefah, "longs," for he longs to cleave to his root, "to be illumined with the light of life." And this is called the hidden love that is always in the heart of every Jew, as is explained elsewhere.

3 וזהב נק' יראה מצפון זהב יאתה ולזה צריך התבוננות בגדולת א"ס ב"ה איך הוא ממלא כל עלמין

And gold is called awe: "From the north comes gold." And for this, contemplation is needed on the greatness of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He: how He fills all worlds (memalei kol almin),

וכולא קמיה כלא חשיב ייראו ויתבושש מגדולת א"ס ב"ה, וע"כ תקנו לנו אנשי כנסת הגדולה התפלה עם פסוקי דזמרה ומדאורייתא אין צריך כ"א ק"ש [קריאת שמע] ומעט תפלה,

and all before Him is considered as nothing. [Then] he will stand in awe and be abashed before the greatness of the Infinite One, blessed be He. Therefore the Men of the Great Assembly instituted for us the prayer, with the Verses of Song (Pesukei DeZimrah), whereas by Torah law nothing is required but the Shema and a little prayer,

כמו במקדש ראשון שלא היו מתפללין לפי שהיה שכלם בהיר בשחקים כל היום לראות ולהבין פלאות א"ס ב"ה.

as in [the time of] the First Temple, when they did not pray, because their intellect was "bright in the skies" all day long, to see and understand the wonders of the Infinite One, blessed be He.

אבל אנשי כנסת הגדולה בתחלת בית שני ראו שנתמעט השכליים ונתקרבו הלבבות אל החומר לראות הגשם לבד ע"כ תקנו להם התפלה וברכותיה שכולה ספורי שבחי אלקים פעמים הרבה שיגיע למדת יראה.

But the Men of the Great Assembly, at the beginning of the Second Temple, saw that intellects had diminished and that hearts had drawn close to matter, to see only the physical. Therefore they instituted for them the prayer and its blessings, which is entirely a recounting of the praises of G-d, many times over, so that one would arrive at the attribute of awe.

4 וזהו רפידתו זהב כמו המסדר המטה מסדר ומניח כל דבר ודבר בפ"ע [בפני עצמו] על מקומו. כן המסדר שבחי אלקים נותן מקום לכל דבר ה' שברא לכבודו למצוא גדולתו,

And this is [the meaning of] "its spread of gold." Like one who arranges the bed: he arranges and sets each and every thing by itself in its place. So too one who arranges the praises of G-d gives a place to every thing that G-d created for His glory, to find His greatness.

ויש שבעה מיני דהבא בדיקנא דהנה דוד הוא רגל רביעי למרכבה בחי' אלהות הנק' מלכותך מלכות כל עולמים ודיקנא נק' המשכה מהשכל ויש שבעה מיני שכליים בבחינת דוד הנ"ל שיכול לבא לבחי' זהב שהיא יראה.

And there are seven kinds of gold in the beard. For David is the fourth leg of the Chariot, the level of G-dliness called "Your kingship is the kingship of all worlds"; and the beard is called the drawing-forth from the intellect; and there are seven kinds of intellect in the level of David mentioned above, so that one can come to the level of gold, which is awe.

5 וזהו שבעה קנים היוצאים מן המנורה והם ז' ימי הבנין וכל אחד כלול מי"ד הם שבעים נפש של יעקב ויש שבעים שרשים בנשמות ישראל

And this is [the meaning of] the seven branches that go out of the Menorah. They are the seven days of building, and each one is comprised of ten; these are the seventy souls of Yaakov. And there are seventy roots in the souls of Israel,

וכל אחד מישראל אחוז באחד מהע' [מהשבעים] שרשים הכלולים מז' ויכול לבוא לבחי' זהב ע"י אחד מז' בחי' להיות רפידתו זהב ויתלהב בהתגלות לבו רשפי אש שהוא חם ויבש אבל אהבה הנ"ל אינו מושג בלי בחי' מים קר ולח:

and each one of Israel is bound to one of the seventy roots, which are comprised of the seven, and he can come to the level of gold through one of the seven levels, so as to be "its spread of gold"; and in the open revelation of his heart he will be kindled into "flashes of fire," which is hot and dry. But the love mentioned above is not attained without the level of water, cold and moist.

6 עד ירכה עד פרחה. ירכה היא רגל התחתון ופרחה הם הפרחי' [הפרחים] עליונים כולה כאחת נק' מנורה בין גדולי צדיקים הנק' פרחה על שם שתורת' [שתורתם] ותפלתם פרחה לעילא ע"י דחילו ורחימו שהם גדפין לפרחה כמבואר בזה"ק [בזהר הקדוש],

"Unto its base, unto its flowers": "its base" is the lower leg, and "its flowers" are the upper flowers. All of it together is called the Menorah: whether the great tzaddikim, who are called "its flowers" (pirchah) because their Torah and their prayer "fly upward" (parcha le'eila) through awe and love (dechilu urechimu), which are the wings with which to fly, as is explained in the holy Zohar;

ואפילו הירך הוא באמת מנורה רק שיהיו זהב טהור בלי סיג כמ"ש בפסוק אחר מקשה אחת זהב טהור כי הזהב אם יש בו סיג ממין אחר נשתנה מראיתה לירקון,

and even the base is truly a menorah, only they must be pure gold without dross, as is written in another verse, "one hammered piece, pure gold." For gold, if it has in it dross of another kind, changes in its appearance to a greenish yellow.

כן ע"י הרע נשתנה וסימן לעבירה הדרוקן וצריך להיות סור מרע לגמרי והיינו להאמין בבוקר חדשים לבקרים שהיום נתחדש העולם מחדש

So too, through evil [a person] is changed, and "the sign of sin is dropsy." And one must "turn from evil" completely; that is, to believe in the morning, "new every morning," that today the world has been renewed afresh,

כמאמר המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית שממש נברא מאין ליש והוא ג"כ היום נוצר כמו אדם הראשון בוודאי ייראו ויבוש מלמרות עיני כבודו ולא ירצה בעולם האין.

as in the words, "Who in His goodness renews each day, continually, the work of creation": for it is truly created from nothing into being; and that he, too, was formed today, like Adam the first man. [Then] he will certainly be in awe and ashamed "to defy the eyes of His glory," and he will not desire the world of nothingness.

גם בחוש הראות אנו רואים בכל יום מעשה בראשית בתחלה חשך הלילה ואח"כ יהי אור השמש ליום.

Also with the sense of sight we see the work of creation every day: first the darkness of the night, and afterwards "let there be" the light of the sun for the day.

7 וזהו בכל יום אברכך במה שאני רואה שגולל אור וכו' וחשך מפני אור היום בזה אני מכיר לברכך.

And this is [the meaning of] "Every day I will bless You": in what I see, that [He] "rolls away light," etc., and darkness before the light of day; by this I recognize [You], to bless You.

ואל יאמר האדם שנמנע אצלו לפרד מהרע והתאוות שנשתרש באיסור. ע"ז אנו אומרים בתפלה אמת ממצרים גאלתנו ה' אלקינו

And let a person not say that for him it is impossible to separate from the evil and the desires, because he has become rooted in what is forbidden. About this we say in the prayer, "In truth, from Egypt You redeemed us, Havayah our G-d."

מצרים נק' ערות הארץ היינו הדיבוק בתאוות במחשבתו והרע מקיפו שאינו יכול לצאת ולהסיח דעתו מהם זהו בחינת מצרים שאינו יכול לברוח משם כי אם ברצון ה'.

Egypt is called "the nakedness of the land": that is, the attachment to desires in one's thought, while the evil surrounds him so that he cannot go out and turn his mind away from them. This is the level of Egypt, from which one cannot escape except by the will of G-d.

8 וזהו נשים משלו בנו נשים לשון רבים בין בהיתר בין באיסור אז הקב"ה מוציאו ממצרים

And this is [the meaning of] "women rule over us": "women," in the plural, whether in what is permitted or in what is forbidden. Then the Holy One, blessed be He, takes him out of Egypt.

כי מאין יבוא איש הישראלי לבחי' מצרים שנקראו בנים למקום שטבעם לעשות רצון אביהם שבשמים אבל הוא מאתו ית' שנתן היצה"ר [היצר הרע] (כמאמר אשר הרעותי וגו')

For from where would a man of Israel come to the level of Egypt, [Israel] who are called children of the Omnipresent, whose nature is to do the will of their Father in heaven? Rather, it is from Him, may He be blessed, who gave the evil inclination (as in the words, "that which I have made evil," etc.),

כמו שהיה גלות מצרים ע"י גלגל שגלגל הקב"ה עם אבותינו עד שהביאם וכו',

just as the exile of Egypt came about through a chain of events that the Holy One, blessed be He, set rolling with our forefathers until He brought them, etc.

וע"כ כתיב ואנכי נטעתיך שורק כולה זרע אמת אפילו כשהאדם נופל למטה ח"ו [חס ושלום] לתאוות בחי' שור"ק בעקמימות אעפ"כ [אף על פי כן] כולה זרע אמת ויכול להשתנות ויכול לעשות מזה סגו"ל סגולה מכל העמים

And therefore it is written, "And I planted you a choice vine (sorek), wholly a seed of truth." Even when a person falls down, G-d forbid, into desires, the level of shuruk, in crookedness, nevertheless it is wholly a seed of truth, and he can change, and he can make of it segol: "a treasure (segulah) out of all the peoples."

וכן היה במצרים שאמר הקב"ה אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה אנכי מי שאנכי ארד וגו'

And so it was in Egypt, when the Holy One, blessed be He, said, "I will go down with you to Egypt, and I will bring you up, also up (gam aloh)." "I," He Who is "I," "will go down," etc.

ואנכי אעלך שהקב"ה עוזרו גם עלה שבחי' גם יהיה לו ג"כ עלייה (ועמ"ש בד"ה ויעש משה נחש נחשת בענין פי' גם זו לטובה).

"And I will bring you up": the Holy One, blessed be He, helps him. "Also up": the level of "also" (gam) will also have an ascent. (And see what is written in the discourse beginning "And Moshe made a serpent of copper," on the explanation of "This too (gam zu) is for the good.")

וזהו אמת ממצרים גאלתנו כי כולה זרע אמת כנ"ל ע"כ ממצרים גאלתנו ה' אלקינו שהגאולה שיהי' [שיהיה] הוי' לאלקינו

And this is [the meaning of] "In truth, from Egypt You redeemed us": for it is "wholly a seed of truth," as mentioned above. Therefore, "from Egypt You redeemed us, Havayah our G-d": the redemption is that Havayah will become our G-d.

מבית עבדים המשועבד לתאות פדיתנו ואיך היתה הגאולה כל בכוריהם הרגת כי בעולם נק' פטר כל רחם הראשון וכן בנפש הוא השכל ראשית חכמה.

"From the house of bondage," enslaved to desire, "You delivered us." And how was the redemption? "All their firstborn You slew." For in the world, "the opener of every womb" is called the first; and likewise in the soul, it is the intellect: "the beginning, wisdom."

וזהו כל בכוריהם הם שכליים של מצרים שכל אחד רוצה להעמיד רצונו ע"י שכלו

And this is "all their firstborn": these are the intellects of Egypt, where each one wants to establish his will by means of his intellect.

הרגת שיפול ממדרגתו ורצונו שנק' מיתה

"You slew": that he fall from his level and from his will, which is called death.

ובכורך ישראל שכלו אלהות להתבונן גדולת א"ס ב"ה בתפלה הנק' מטה בזהר הקדוש, שיש בתפלה מטה כסא מנורה ושולחן (בזח"ב [בזהר חלק ב'] מ"ד א' קל"ג א') רפידתו זהב

"And Your firstborn": Israel, whose intellect is G-dliness, to contemplate the greatness of the Infinite One, blessed be He, in prayer, which is called a bed in the holy Zohar, for in prayer there are a bed, a chair, a menorah and a table (Zohar, Part II, 44a and 133a); [this is] "its spread of gold."

גאלת שלא יהיה דרך מקרה מחמת מניעת שזהו גלות עדיין אבל תהיה הגאולה וחירות משעבוד הפרנסה שלא יהיה דבר מונע מתפלה, כי בלא תפלה א"א להיות סור מרע,

"You redeemed": that it should not be by chance, because of a hindrance, for that is still exile; but there shall be redemption and freedom from the bondage of earning a livelihood, so that nothing will hold [him] back from prayer; for without prayer it is impossible to "turn from evil."

ולכן תיקנו וידויים בכל יום בתפלה שקודם התפלה כשיתבונן שפלתו שהוא במצרים ויתבונן בגדולת א"ס ב"ה יתחרט בודאי מן הרע ובתפלה יהיה וידוי דברים ואז יהיה מנורה אחת זהב טהור שיהי' [שיהיה] ירכה ופרחה מנורה אחת.

Therefore they instituted confessions every day in the prayer: for before the prayer, when he contemplates his lowliness, that he is in Egypt, and contemplates the greatness of the Infinite One, blessed be He, he will certainly regret the evil, and in the prayer there will be a confession in words. And then there will be one menorah of pure gold, so that its base and its flowers will be one menorah.

אך העיקר שצריך להיות אחדות גמור זה עם זה שלא יביט ברעת חבירו וכו׳.

But the main thing is that there must be complete unity, one with another, so that one does not look at the evil of his fellow, etc.

9 והיינו שידע שיש למעלה מנורה מקשה שהעליון ירד למטה והתחתון עולה למעלה שהרע יורד לפעמים למטה ונכנס באדם רע

That is, he should know that above there is a hammered menorah, in which the upper goes down below and the lower rises above: the evil sometimes goes down below and enters into a bad person;

ולהיפך עשיית איזה מצוה מאדם רע לפעמים עולה למעלה ונוטל אחר, וכל אדם צריך לתלות החסרון בו והטוב שלו שמא הוא מאחר שעלה למעלה ורעת אחרים שמא הוא שלו שירד למטה

and conversely, the doing of some mitzvah by a bad person sometimes rises above, and another takes it. And every person must attribute the deficiency to himself: his own good, perhaps it is from another and rose up above; and the evil of others, perhaps it is his own, which went down below.

ואז יהיה באמת אחד הירך עם הפרחים שכל אחד יחזיק עצמו לבחי׳ ירך ולחבירו בחי׳ פרח וחבירו להיפך

And then the base will truly be one with the flowers: each one will regard himself as the level of the base and his fellow as the level of a flower, and his fellow the reverse.

ואז יכול אהרן הכהן להדליק אש בכל הז׳ נרות שהוא כהן גדול רב חסד שכל החסדים בו יוכל להמשיך מאהבה רבה לאהבת עולם ואז ממילא יהיה תוכו רצוף אהבה בהתגלות לבו כרשפי אש וכו׳. וזהו בהעלותך את הנרות שאהרן יעלה אותם:

And then Aharon the Kohen can kindle fire in all the seven lamps, for he is the Kohen Gadol, “abundant in kindness,” in whom are all the kindnesses; he can draw down from the great love (ahavah rabbah) to the eternal love (ahavas olam). And then, as a matter of course, “its inside will be inlaid with love,” in the open revelation of his heart, like “flashes of fire,” etc. And this is [the meaning of] “When you raise up the lamps”: that Aharon will raise them up.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likkutei-torah/behaaloscha/4/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok